

Utfyllende bestemmelser for avsluttende eksamen MED-3600/MED-3601; for kandidater og kommisjoner

Erstatter "Utfyllende bestemmelser for eksamen i MED-500/MED-3600", Utfyllende bestemmelser for muntlig eksamen MED-500" og "Retningslinjer for kommisjonen for eksamen MED-500". Vedtatt av Programstyret for medisin 25.03.11. Sist revidert 20.09.17. Trer i kraft omgående.

§ 1 Mål for eksamen

Eksamen i MED-3600/MED-3601 er den endelige sertifiserende eksamen ved Profesjonsstudiet i medisin i Tromsø og skal sikre at kandidatene har de nødvendige kunnskaper, ferdigheter, holdninger, den faglige resonneringsevnen og den samlende, helhetlige kompetanse som forventes etter avsluttet profesjonsstudium i medisin for å kunne praktisere selvstendig i legevakt og annet i klinisk arbeid som allmennlege under supervisjon.

§ 2 Eksamens omfang

Eksamen i MED-3600/MED-3601 består av fem deleksamener:

En skriftlig deleksamen av seks timers varighet.

Fire praktisk-muntlige deleksamener.

Både den skriftlige deleksamenen og de fire praktisk-muntlige deleksamenene må være bestått for å bestå MED-3600/MED-3601.

De praktisk-muntlige deleksamenene i indremedisin, kirurgi og allmennmedisin skal normalt vare i to timer. De øvrige praktisk-muntlige deleksamenene skal normalt vare i en time.

Sammensetningen av de praktisk-muntlige deleksamenene etter loddtrekning:

- to av de tre fagene; indremedisin, kirurgi og allmennmedisin.
- to av de syv fagene; pediatri, kliniske nevrofag, psykiatri, gynekologi/obstetikk, øre-nese-halssykdommer, øyesykdommer og hudsykdommer.

Reumatologi og onkologi regnes i denne forbindelse som en del av indremedisin. Ortopedisk kirurgi og nevro-traumatologi regnes som del av kirurgi.

Nevrokirurgi for øvrig regnes som en del av kliniske nevrofag.

§ 3 Tid, sted og eksamensforberedende periode

Ordinær eksamen avholdes i mai/juni. Kontinuasjoneksamen/utsatt eksamen avholdes i november/desember.

Mellom siste undervisningsdag og første eksamensdag skal det være en eksamensforberedende periode på minimum to uker.

Studentene på avgangskullet har ikke adgang til sykehusets avdelinger, poliklinikker og sengeposter i siste uken før de praktisk-muntlige deleksamenene starter og i de ukene disse pågår. Ferdighetssenter og tilsvarende fasiliteter kan benyttes.

Seksjon for utdanningstjenester informerer hvert år samtlige avdelinger om vedtaket og sender ut navneliste over avgangskullet. Seksjon for utdanningstjenester informerer studentene om bestemmelsen i god tid før eksamen.

Dato for skriftlig deleksamen fastsettes av eksamenskontoret. Studiekonsulent ved Seksjon for utdanningstjenester planlegger tid og sted av de praktisk-muntlige deleksamenene.

Kandidaten får vite hvilket fag han/hun skal eksamineres i minst 48 timer før hver praktisk-muntlig deleksamen.

§ 4 Eksamenskommisjon

Eksamen i MED-3600/MED-3601 har én eksamenskommisjon med underkommisjoner. Begge kjønn bør, om mulig, være representert i eksamenskommisjonene og blant sensorene i underkommisjonene.

Eksamenskommisjonen består av leder og 10 medlemmer, og oppnevnes av prodekan utdanning medisin og odontologi etter forslag fra instituttene. Alle medlemmene skal være representert i kommisjonen. I tillegg skal alle tre studiestedene Tromsø, Bodø og Finnmark være representert, samt to eksterne sensorer.

Underkommisjoner for hver enkelt students praktisk-muntlige deksamener skal bestå av en intern sensor (eksaminator) som er faglærer i det fag som prøves, og en ekstern sensor. Det nødvendige antall sensorer til underkommisjonene oppnevnes samlet av prodekan utdanning medisin og odontologi etter forslag fra fagenhetene ved ISM og IKM. De eksterne sensorene skal fortrinnsvis være leger i allmennpraksis. Subsidiært kan leger fra sykehus utenfor, eller i Tromsø oppnevnes. Disse må i så fall representere et annet fag enn det som prøves.

Utvidet eksamenskommisjon skal bestå av eksamenskommisjonen og den enkelte students underkommisjoner ved –praktisk-muntlig deksamener.

Klagekommisjon består av et medlem fra IKM, et medlem fra ISM og en av de tre medlemmene i permanent eksamensutvalg.

§ 5 Eksamenskommisjonenes mandat

Eksamenskommisjonen skal planlegge og gjennomføre skriftlig deksamener. Eksamenskommisjonen utarbeider to oppgavesett med tilhørende veiledende besvarelse. Utarbeidelsen skjer i samarbeid med faglærerne i den utstrekning kommisjonen finner dette ønskelig. Eksamensoppgavene og veiledende besvarelse forelegges Permanent eksamensutvalg (PEU) for godkjenning innen 1.april.

Eksamenskommisjonen vurderer den skriftlige deksamener til "bestått" eller "ikke bestått".

Underkommisjonene for praktisk-muntlig deksamener er ansvarlig for gjennomføring av praktisk-muntlig deksamener og gir innberetning til eksamenskommisjonen om vurderingen av muntlig-praktisk deksamener.

Utvidet eksamenskommisjon fastsetter eksamensresultat for kandidatens muntlig-praktiske deksamener. Det vil si kandidater som har fått vurderingen "ikke bestått" eller "tvilsom" på en eller flere av de praktisk-muntlige deksamenerne. Kandidater som får vurderingen "bestått" på alle fire praktisk-muntlige deksamener, har bestått muntlig praktisk deksamener som helhet.

Seksjon for utdanningstjenester yter administrativ støtte til eksamenskommisjonen.

§ 6 Habilitetskrav til interne og eksterne sensorer

Det helsevitenskapelige fakultetet viser til Lov om handlingsmåten i forvaltningssaker § 6. første og annet ledd og § 8. Interne og eksterne sensorer må på forhånd melde fra til seksjon for utdanningstjenester om han/hun er habil eller inhabil overfor kandidater som skal prøves. Til hver eksamensavvikling blir det laget en protokoll som viser om sensorer har meldt seg inhabil. Er sensor inhabil blir en annen sensor satt til å vurdere kandidaten.

§ 7 Gjennomføring av skriftlig deleksamen

Skriftlig deleksamen består av omtrent 10 hovedoppgaver, med til sammen opp til 100 spørsmål. Inntil digital eksamen blir innført, skal besvarelsen skrives på egne besvarelsesark, som utleveres på eksamensdagen og det skal skrives med penn som skriver svart eller blått.

§ 8 Sensorveiledning del 1; Gjennomføring av praktisk-muntligdeleksamen

- Underkommisjonen for praktisk-muntlig deleksamen er ansvarlig for gjennomføring av deleksamenen.
- Intern sensor leder eksaminasjonen.
- I forkant av praktisk-muntlig deleksamen må sensorene drøfte og planlegge eksaminasjonen før kandidaten kommer inn i eksamenslokalet. De bør blant annet utveksle synspunkter på hva det er rimelig å forvente av kandidaten i den aktuelle situasjon.
- Intern sensor velger med seg en pasient til praktisk-muntlig deleksamen. For alle fag må pasientutvelgelsen baseres på det som er rimelig å forvente av en medisinsk kandidat. Pasienten velges fra de kliniske avdelinger, fra poliklinikkene, fra allmennpraksis eller innkalles spesielt. Unngå valg av pasienter som må instrueres i rollespill for å fremheve enkeltpoeng.
  - Ved praktisk-muntlig deleksamen i allmennmedisin stiller ekstern eller intern sensor legekantor til disposisjon og han/hun velger pasient fra sin praksis.
- Det er adgang til å la kandidaten vurdere mer enn én pasient, f.eks. undersøke abdomen på en pasient, ta opp sykehistorie over angina pectoris på en annen og undersøke blodtrykk på en tredje.
- Den sensor som har brakt inn pasienten, er ansvarlig for pasienten under deleksamen. Vedkommende bør gripe inn og om nødvendig avbryte kandidatens opptak av sykehistorie og/eller undersøkelse hvis hensynet til pasienten tilsier det. For øvrig skal sensorene forholde seg passivt og observerende under pasientundersøkelsen. Kandidaten bør normalt få arbeide uforstyrret med opptak av sykehistorie og undersøkelse før han/hun legger fram tilfellet.
- Intern sensor eksaminerer kandidaten. Ekstern sensor har anledning til å fremstille spørsmål etter hver del av eksaminasjonen og/eller helt til slutt. Ekstern sensor er spesielt ansvarlig for at det blir eksaminert om allmenn medisinske sider ved pasienten og for at eksaminasjonen for øvrig ikke antar en for spesiell karakter. Eksaminasjonen bør også inkludere enkelte spørsmål om essensielle tema som ikke berøres av aktuell pasient.
- Diskusjon mellom sensor og eksaminator om kandidatens prestasjon bør ikke finne sted under selve delprøven.

§ 9 Sensorveiledning del II; Disposisjon og vektlegging ved muntlig praktisk deleksamen

Indremedisin, kirurgi og allmennmedisin

Ved deleksamen i indremedisin og kirurgi skal det inngå opptak av sykehistorie og generell somatisk undersøkelse. Videre skal relevante problemstillinger vurderes for utdypende anamnese eller undersøkelse med utgangspunkt i den aktuelle pasienten. Ved den

allmennmedisinske deleksamen skal sykehistorie og undersøkelse være målrettet i forhold til pasientens problem.

Andre fag

For andre fag kan det være aktuelt å begrense anamnese og undersøkelse. Det kan f.eks. være aktuelt å begrense undersøkelsen til ett organ eller utelukke bestemte undersøkelser av praktiske hensyn. Intern sensor skal i så fall klargjøre dette for kandidaten på forhånd.

Ekstern og intern sensor har vurderingsskjemaet som inneholder følgende punkter for vurdering av kandidaten:

- Pasientkontakt: Kandidaten skal opptre med respekt og finfølelse.
- Opptak og framstilling av sykehistorie: Kandidaten skal la pasienten få fortelle, men må også ha evne til å avrunde når pasienten har gitt nødvendig informasjon. Spørsmålsstillingen skal være adekvat og tilstrekkelig.
- Klinisk undersøkelse: Kandidaten skal utføre de undersøkelser som er relevante situasjonen. Det vil si ikke utføre unødvendige undersøkelser, men heller ikke sløyfe ubehagelige undersøkelser hvis disse er indisert. Kandidatens undersøkelse skal vurderes med henblikk på systematikk og teknikk samt varsomhet og respons på pasientens reaksjoner.
- Problemstilling og supplerende undersøkelse: Kandidatens forslag til rekvisisjon av prøver og undersøkelser, bør være relevante for det aktuelle tilfellet. Både over- og underdiagnostikk er uheldig. Kandidaten kan prøves i tolking av resultater av prøver og undersøkelser. Laboratoriedata, røntgenbilder, resultater av klinisk/fysiologiske undersøkelser kan framlegges..
- Forslag til diagnose – klinisk resonnement: Kandidaten bør begrense diskusjoner om differensialdiagnosetil det som er relevant for situasjonen.
- Forslag til behandling: Kandidatens forslag til behandling bør omfatte vurdering av risiko, bivirkninger og prognose.
- Informasjon til pasient og pårørende: Kandidatens informasjon eller forslag til informasjon til pasient og pårørende skal være hensynsfull, ivaretagende og faglig adekvat.
- Tilleggstemaer: Valgfritt å bruke under deleksamenen.

Hvert punkt bedømmes etter avsluttet eksaminasjon med: "Tilfredsstillende", "Tvilsom", "Utilfredsstillende" eller "Ikke vurdert".

§ 10 Offentlighet

Muntlig-praktisk deleksamen er i prinsippet offentlig med de begrensinger som følger av bestemmelsene om taushetsplikt.

Ved deleksamen i psykiatri er kun pasient, kandidat og sensorer til stede.

For andre fag kan opptak av sykehistorie og undersøkelse foregå i eget rom, mens eksaminasjonen må kunne være tilgjengelig for tilhørere.

§ 11 Vurdering

Skriftlig deleksamen

Den enkelte kandidats skriftlige besvarelse vurderes først av to sensorer i eksamenskommisjonen. Deretter gjennomgås alle vurderinger i møte med en samlet eksamenskommisjon. Leder av eksamenskommisjonen får alle de skriftlige besvarelsene. Vurderingen skal konkludere med karakteren "bestått" eller "ikke bestått".

Eksamenskommisjonen har anledning til å foreta en relativ vekting av spørsmål/svar med hensyn til betydning for det endelige resultat.

Muntlig praktisk deleksamen

Ekstern og intern sensor fyller ut et eget vurderingsskjema for den enkelte praktisk-muntlig deleksamen. Ekstern og intern sensor vurderer kandidatens prestasjon i forhold til hvert av punktene under § 9 etter skalaen "Tilfredsstillende"/"tvilsom"/"utilfredsstillende"/"ikke vurdert".

Vurderingsskjemaet skal konkludere med vurderingen "bestått", "ikke bestått" eller "tvilsom".

Hvis det er uenighet mellom sensorene, skal de levere hvert sitt skjema og kjennelsen for den aktuelle deleksamen blir betraktet som "tvilsom".

I tillegg til å fylle ut eget vurderingsskjema, bør sensorene notere systematisk inntrykkene av kandidatens prestasjon. Systematiske notater er spesielt viktig når kandidaten er svak.

Sensorene må være forberedt på å delta i avsluttende sensurmøte som medlemmer av utvidet eksamenskommisjon.

Vurderingsskjemaet skal etter deleksamenen leveres Seksjon for utdanningstjenester.

Vurderingen "ikke bestått" eller "tvilsom" på en eller flere praktisk-muntlige deksamener for en kandidat, medfører at det endelige resultat for praktisk-muntlig deleksamen skal avgjøres i utvidet eksamenskommisjon. For at den utvidete kommisjonen skal kunne fatte vedtak, kreves det at minst tre av eksamenskommisjonens medlemmer, samt eksterne og interne sensorer fra minst tre av kandidatens praktisk-muntlig deksamener er til stede. Den (de) sensor(er) som har gitt kjennelsen "ikke bestått" eller "tvilsom" skal være til stede. Telefonmøte kan benyttes. Ved uenighet i kommisjonen fattes avgjørelsen ved votering. Ved stemmelikhet mellom "bestått" og "ikke bestått" i kommisjonen har kandidaten "ikke bestått".

Endelig eksamensresultat MED-3600/MED-3601

Det endelige eksamensresultatet er ikke avgjort før samtlige kandidater har avsluttet eksamen og utvidet eksamenskommisjon har avholdt avsluttende sensurmøte. Det skal derfor ikke gis noen opplysninger til kandidaten om vurderinger av eksamensprestasjoner før det endelige eksamensresultatet er fastsatt i avsluttende sensurmøte.

Kandidater som har fått karakteren «bestått» på skriftlig deleksamen og «bestått» på samtlige muntlige- praktiske deksamener, har bestått eksamen Med-3600/MED-3601

§ 12 Tilbakemelding til studentene

Sensuren publiseres i StudWebetter at utvidet eksamenskommisjon har avsluttet sitt arbeid. Studiekonsulenten vil være tilgjengelig for samtaler med studenter de påfølgende dagene.

Studenter som får "bestått" gis en grafisk fremstilling av hvor i fordelingen av skriftlige besvarelser de befinner seg. Ut over dette gis ingen ytterligere tilbakemelding.

Studenter som får "ikke bestått" får oppgitt delkarakter på skriftlig og muntlig praktisk deleksamen og tilbud om samtale med et av medlemmene i eksamenskommisjonen noen dager etter at sensuren er publisert. Samtalen har til hensikt å gi studenten tilbakemelding på sterke og svake sider med bakgrunn i de vurderinger som kom frem i utvidet eksamenskommisjon.

§ 13 Klage

Eksamen i MED-3600/MED-3601 består av både skriftlig og praktisk-muntlig deleksamen.

Kandidatene kan klage på karakteren for skriftlig deleksamen. Den skriftlige besvarelsen vurderes da på nytt av klagekommisjonen.

Kandidater kan ikke klage på karakteren for muntlig-praktisk deleksamen. De kan kun klage på formelle feil ved de enkelte deleksamenene.

Formelle feil ved eksamen kan påklages etter reglene i Universitets og høyskolelovens § 5-2. Formelle feil kan for eksempel være feil ved eksamensoppgaven, eksamensavviklingen eller ved gjennomføringen av sensuren. Formelle feil får bare konsekvenser for vedtaket når feilen kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne.

Klagen behandles først ved fakultetet. Uttalelser til klage på formelle feil skal gis av den kommisjon (eksamenskommisjon, underkommisjon eller utvidet kommisjon) som har behandlet det forhold som klagen gjelder.

Om fakultetet avviser klagen, sendes klagen til universitetets klagenemnd for endelig vurdering. Dersom klagenemnda tar kandidatens klage på formelle feil til følge, oppheves sensurvedtaket og kandidaten får anledning til å gå opp på ny til komplett eksamen neste gang eksamen i MED-3600/MED-3601 arrangeres.

§ 14 Kontinuasjoneksamen/Utsatt eksamen

Studenter som ikke består ordinær eksamen **eller er syk under ordinær eksamen og leverer legeattest på dette (frist for innlevering av legeattest er som for andre eksamener)**, gis adgang til kontinuasjoneksamen. Det arrangeres kontinuasjoneksamen/utsatt eksamen i november/desember.

Kandidaten må selv melde seg opp til kontinuasjoneksamen/utsatt eksamen. **Fristen for å melde seg opp til kontinuasjoneksamen/utsatt eksamen er normalt 15. august.**